

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

rományszám: 2 / 7708

Érkezett: 2012 JÚN 18.

Írásbeli választ igénylő kérdés

Dr. Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 7. cikk (2) bekezdése, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése és az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX.30.) OGY határozat 91. § (1) bekezdése alapján „Hova folynak el a roma integrációs források?” címmel írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterhez.

Tisztelt Miniszter Úr!

Néhány héttel ezelőtt Daróczi Gábor, a Romaversitas Alapítvány igazgatója nyílt levélben fordult Önhöz a Roma Szakkollégiumok támogatásával kapcsolatban. Erre a levélre sajnos azóta sem kapott választ. Én, mint az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának alelnöke ugyanazzal a levéllel és kérdésekkel fordulok most Önhöz, remélve, hogy ezúttal kapunk választ néhány égető kérdésre.

Meglepődve olvastuk a Roma Szakkollégiumok támogatása (TÁMOP 4.1.1.D - www.nfu.hu/content/9166) pályázati kiírásnak már a tervezetét is, de különösen az elmúlt hetekben megjelentetett végleges szövegezését.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség belátta, miért fontos, hogy az Országos Roma Önkormányzat, mely önmagában sem kollégiumi, sem oktatási, sem ellenőrző, sem más szakmai tudással nem bír, ne szerepeljen a szakmai program tartalmának kialakításában, vagy annak nyomon követésében, esetleg a hallgatók kiválasztására vonatkozó szempontrendszer kialakításában. Továbbra is fenntartjuk, hogy az a konstrukció a protekcionizmust erősítené, viszont a szakmaiságot, és legfőképp a közpénzek elköltésének átláthatóságát veszélyeztetné. Reméljük ez más pályázatokban is hasonlóan történik majd.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a pályázati kiírásnak a kedvezményezettek körére vonatkozó megfogalmazásából a területet valamennyire ismerők előtt teljesen egyértelmű, hogy ennek az összegnek a döntő részét azoknak az egyházaknak szánják, akik roma szakkollégiumaikat ennek a tanévnek az elején indították be, nem egy esetben a Romaversitas

Alapítvány aktív segítségét kérve ahhoz, hogy legyen egyáltalán elegendő felmutatható hallgatójuk.

Ráadásul a kiírás szerint roma szakkollégium az, ahol megelégszenek azzal, hogy „a felvételt nyert hallgatók legalább hatvan százaléka roma származású.” Hogyan fog a negyvenszázaléknyi nem roma hallgató esetében az az alapvető célkitűzés megvalósulni, hogy „a roma szakkollégium hozzájáruljon a közéleti feladatvállalás iránt elkötelezett, aktív társadalmi párbeszédet folytató cigány értelmiségiek formálódásához, akik a szakmai kiválóságot ötvözik a társadalmi és szociális kérdések iránti érzékenységgel”?

Szintén nem érthető, hogy ekkora források birtokában miért oly szűkmarkú a program a hallgatókkal, amikor az ösztöndíjat a mindenkori köztársasági ösztöndíj 1,5-szeresében (vagyis 51,000 forintban) maximalizálja, de fenntartja, hogy "A lakhatással (pl. lakószobák) kapcsolatos rezsiköltség a projekt keretében nem elszámolható.", miközben „A projekt időszak alatt a szakkollégiumi tagoktól a lakhatásért díj szedhető”.

Megítélésünk szerint a pályázaton csak azok indulhatnak, akik már most rendelkeznek kollégiumi férőhellyel (együttlakást biztosító intézménnyel), viszont azok, akik most kezdenének ebbe bele, alaphelyzetben ki vannak zárva. Könnyen belátható, hogy a kollégiumi étellel összefüggő költségek nagyobb részt kiesnek a támogatható tételek közül; miközben aránytalanul sok költhető olyan dokumentumokra, amelyek a 15 éve működő Romaversitas Alapítványnál ingyenesen hozzáférhetőek. 2005-ben készült egy olyan tervezet, amely a fenti összeg negyedéből majd kétszer ennyi hallgatót ért volna el; az ahhoz szükséges dokumentumok (standard, módszertani útmutatók, lehetséges kiválasztási módszerek leírása, stb.) azóta is rendelkezésre állnak, melyeket a náluk fellelhető tapasztalatokkal együtt felajánlottak további hasznosításra.

De talán a legfontosabb az, hogy ebben a pályázatban a közpénzek elköltésének hatékonynak egyáltalán nem nevezhető gyakorlata fog megvalósulni. Figyelemre méltó, hogy sem a kiválasztási kritériumok között, sem bárhol máshol nem találtuk a legfontosabb számítást, mégpedig azt, amely megmutatná, hogy mennyi az egy diákra jutó fajlagos költség összege. A pályázati kiírás elvárt minimum/maximum adatait figyelembe véve gyors fejszámolást végeztünk: 1,15 milliárd forintos keretösszeggel, kilenc nyertes pályázóval és a program végére elérendő 25-25 fős hallgatói létszámmal kalkulálva azt az eredményt kaptuk, hogy a programban részt vevő fiatalokra fejenként egy kisebb vidéki ház árát (5,1 m Ft-ot) szándékoznak fordítani. Ez - különösen a gazdasági válság, az új adók, a MACIKA ösztöndíj megszűnésének és a tandíj bevezetésének évében - legalábbis fölveti a költséghatékonyság kérdését.

A Romaversitas Alapítvány jellemzően cégek, magánszemélyek és nemzetközi szervezetek segítségével 1997 óta évente ötvennél több diáknak nyújt a pályázatban leírtaknál szélesebb spektrumú szolgáltatást az itt feltüntetett összegek töredékéért. Mégis, tizenöt év tapasztalata és sikerei ellenére a Romaversitas Alapítvány nem indulhat ezen a pályázaton.

Sajnos felmerül a gyanú, hogy 225 (vagy esetleg csak 135) roma hallgatóra hivatkozva Magyarországon még soha nem látott összeg fog elköltődni roma felzárkóztatás vagy esélyteremtés címén. Szívvel reméljük, hogy az Állami Számvevőszék legközelebbi, romákra költött pénzekekről szóló jelentése ezt az összeget a maga helyén és módján fogja kezelni.

Tisztelt Miniszter Úr!

A fentiek alapján a következőket kérdezném:

1. Ha a pályázati kiírás szerint roma szakkollégium az, ahol „a felvételt nyert hallgatók legalább hatvan százaléka roma származású,” hogyan fog a negyvenszázaléknyi nem roma hallgató esetében az az alapvető célkitűzés megvalósulni, hogy „a roma szakkollégium hozzájáruljon a közéleti feladatvállalás iránt elkötelezett, aktív társadalmi párbeszédet folytató cigány értelmiségiek formálódásához, akik a szakmai kiválóságot ötvözik a társadalmi és szociális kérdések iránti érzékenységgel”?
2. Ön szerint várható-e az ő esetükben, hogy egy önálló, a romák érdekeit megfogalmazni képes, a jövő nemzedékért felelősséget érző, identitásában és saját képességeiben magabiztos roma értelmiségi réteg tagjai lesznek?
3. A lakhatással (pl. lakószobák) kapcsolatos rezsiköltség a projekt keretében miért nem elszámolható miközben a projekt időszak alatt a szakkollégiumi tagoktól a lakhatásért díj szedhető? Ez a díj a mostani gyakorlat szerint 12-20,000 forint.
4. Hogyan fordulhat elő, hogy a pályázatban aránytalanul sok pénz számolható el olyan dokumentumokra, amelyek a 15 éve működő Romaversitas Alapítványnál ingyenesen hozzáférhetőek?
5. Készült-e olyan számítás, amely megmutatná, hogy mennyi az egy diákra jutó fajlagos költség összege?
6. Felhasználták-e bármilyen módon a Romaversitas Alapítvány 2005-ben készült tervezetét, amely a fenti összeg negyedéből majd kétszer ennyi hallgatót tudott volna elérni?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2012. június 18.

Szabó Tímea
LMP